

# Telegraful Român

Organ național-bisericesc

## Abonamentul:

Un an 400 Lei. — Șase luni 200 Lei. — Trei luni 100 Lei. — Pentru străinătate un an 800 Lei. Pentru America 4 Dolari.

— Ziarul apare Marți și Vineri —

Prețul inserțiunilor: un ziar pe 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul corespunzător.

## Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

## Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrierile nefranca se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

## La muncă!

Eată o chemare care, astăzi mai mult decât ori când, nu poate să fie o simplă vorbă de rând rostită în deosebi pe seama neștiutorilor.

În șirul lung al veacurilor de suferințe înăbușite, forțele spirituale ce fac parte din ființa poporului nostru ardelean, au fost zăgăzuite ca apele râului oprit în loc.

S'au acumulat, în acel lung interval de vreme, în sufletul ardelenilor, mari energii latente care, pentru a înmuguri, n'aveau altă trebuință decât să se împărțasească în sfârșit de mult dorita căldură a libertății.

A sosit, cu ajutorul divin și cu jertfe crâncene ale popoarelor, și elementul acesta, înviorător al energiilor vitale îngărmădite. Nimic nu ne oprește de-a le închină muncii pozitive și producătoare în toate ramurile activității publice. S'au și săvârșit, nu putem tăgădui, progrese remarcabile în multe domenii.

Într'un domeniu am rămas însă înapoi: în conducerea afacerilor publice forțele Ardealului n'au fost organizate și îndrumate așa, *ca politica sa să se valideze în armonie cu interesele superioare ale statului și ale întregului neam românesc.*

Lipsa de orientare a produs greșeli peste greșeli, — al căror rezultat a fost că Ardealul nu și-a putut aduce partea de contribuție la îndrumarea vieții de stat, — atunci când nici un fel de vlagă n'ar fi trebuit să se cheltuească în sbuciumări sterpe.

S'a urmat cu înverșunare, ani de zile, sistema de opoziție, cu sovăiri și experimentări contradictorii; — ele au luat locul apropierii frățești și al dragostei care cimentează legăturile sufletesti între luptători: fumul urei trebuia să începe orce mărșăvânt și să samene duhul nepăsării, al pasivității în inimile românilor ardeleni. *Hotărârile cele mai de seamă, care priveau prezentul și viitorul noului stat, s'au adus în absența bărbăților cunosători ai situației Ardealului.*

Simțeam cu toții că *alta* este calea cea bună, și rămâneam adese uimiți de faptele negative ale conducerii din fruntea partidului național.

Nemulțumirile se discutau, mai mult pe la spate; căci totdeauna se făcea apel la *solidaritate*, susținută în desfiderea tuturor avertismentelor date din multe părți. Dar, *solidaritatea*, în viața politică, se susține prin *soluțiile* ce le fixează: o solidaritate numai de dragul solidarității, înțelegea d'a mai avea un scop serios.

Pe timpul stăpânirilor, când eram înălțurați dela afacerile publice ale statului și când eram reduși la pasivitate, solidaritatea ni se părea singura armă d'a face față dușmanului. Era o solidaritate de rezistență în fața primejdiei și de conservare a neamului. Așa era bine atunci.

Linia aceasta de conduită să o continuăm în noul stat al țării întregite? Să proclamăm sistema de absolută solidaritate, *cu unica cinste d'a face opoziție nesfârșită?* Aceasta nu mai avea nici un rost în statul nostru național. Locul solidarității negative, trebuia să-l ia de la început solidaritatea *activă*, înfrățirea tuturor forțelor românești în vederea soluționării marilor probleme ale vieții tinărului nostru stat național.

Va obiecta cineva, că în ultimii 6—7 ani se putea face o colaborare și grupare politică mai prinoasă, decât cea săvârșită acum de dl V. Goldiș și ceilalți membri ai partidului. O discuție de feul acesta nu mai poate fi de folos. Trebuie să privim lucrurile așa cum se înfățișează în momentul de față. Lucrul principal este că nimeni nu poate cere pe dreptate să se stăruască pe drumul politicii desastroase pentru toți, și în special pentru ardeleni; ci, dimpotrivă, toți aceia cari au ajuns la conștiința desastrului, trebuiau să opereze așa, ca în conjunctura politică ce li-o ofere clipa prezentă, să nu mai scape favoarea d'a se smulge din drumul ce duce la siguranță prăbușire. Așa ne explicăm acțiunea, întreprinsă de dl V. Goldiș și toți tovarășii săi de luptă și idei, pentru a colabora în guvernul dlui general Averescu, și a dă o nouă îndrumare partidului național din Ardeal, ieșit din pasivitatea care l-a împânzit.

Care să ne fie principiile conducătoare în noul drum?

La locul prim avem să punem principiul *unificării* vieții de stat și a așezămintelor ce susțin această viață.

Din conștiința unității de neam a ieșit biruitoare ființa statului național; prin urmare, ori care bărbat de stat, cetățean al României Mari, va avea înaintea ochilor nevoia imperativă d'a așeza viața statului pe temelia unei organizații tari, unde să și găsească locul și rostul, în armonie organică cu viața întregului, toate părțile din care s'a alcătuit.

Regionalismul este admis numai în sensul lui bun și acceptabil, potrivit intereselor patriei comune, binelui întregului neam. Nu sântem prieteni ai devisei *«Ardealul al ardelenilor»*. Sântem sinceri însuflețiți ai imperativului dictat de conștiința românească: *Ardealul al românilor.*

Aici, în Ardeal, avem mari probleme naționale de rezolvit; și, în mijlocul celor ce privilegiați de soarte și de oameni s'au înălțat culturalicește și materialicește, să îndreptăm comoara de înțelepciune și voiață a țaranului nostru spre porțile desrobirii culturale și economice.

Nu ne cugetăm nici decum la oprirea ori nedreptățirea minorităților. Nu, — dar ceace cerem dela minorități e ca să intre și ele în ritmul vieții noastre de stat, garantându-le noul stat drepturile lor la credință, limbă și cultură. Noi cunoaștem durerile oprimării și nu ne gândim să le pricinuim altora. Dar ne gândim mai presus de toate la marile noastre interese naționale în Ardeal, la deficitele culturale și economice pe care ni le-a produs încălușarea de până ieri.

La opera de acoperire a lor ne simțim datori să chemăm întru ajutor puterile tuturor românilor harnici. *Să vie de preluțindeni*, din cuprinsul hotarelor lărgite, și nu vor fi stânjeniți în avântul activității lor curate și românești. La îndeplinirea operei naționale în Ardeal, ca și pretutindenea, nu putem și nu e bine să facem politică nici de izolare, nici de opoziție, ci politică de largă înfrățire la muncă a forțelor naționale, ori de unde ar veni.

Știm că s'au trimis, în mod greșit, și oameni cari nu erau la locul lor în părțile ardelenesti. Dar, *asupra cui* trebuie să cadă învinuirea pentru asemenea trimiteri într'un noroc? Neapărat, și asupra acelor cari au inaugurat politica de opoziție perpetuă și ne-au silit să stăm la o parte de funcțiunile vieții de stat. Dacă noi nu ne-am angajat la aceste funcțiuni, să nu ne mirăm că ele n'au mers cum doream noi! De aceea, noua orientare, de activitate frățească, să însemneze *chemare la muncă de construcțiune*, fără gălgăie, și cu toate forțele mobilizate. Conștiința națională trebuie să înălțare, în izbucnirea ei, toată atmosfera de moceală creiată de metoda veșnicei opoziții.

Toți capabili de muncă, toți frunțașii poporului să și intrupeză entuziasmul în deosebitele ramuri de activitate: culturală, administrativă, financiară, economică... Să urmărim îndemnul oamenilor probați, cari își pun experiența și autoritatea în slujba neamului; — și să mai slăbim cu incriminările ieftine.

Ear, dacă va fi să vorbim de *trădători*, apoi trădători ai intereselor superioare naționale vor fi aceia, cari nici de astădată nu se vor înrola cu dragă inimă la asemenea program de muncă și de orientare sănătoasă, pentru a duce steagul la izbândă deplină.

Un vechi membru al partidului național.



## † I. P. S. Sa Mitropolitul Vladimir Repta

Biserica noastră a îmbrăcat doliu.

I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul **Vladimir Repta** în 24 April a. c. a trecut la cele vecinice.

Suflet mare, inimă curată, inimă inspirată de doctrina și iubirea evanghelică, minte pururea cugetătoare cu o voință neșămutată într-o face binele, bărbat, care timp de peste o jumătate de veac a trăit și a lucrat cu un zel adevărat apostolesc în serviciul bisericii și neamului său, I. P. S. Sa a părăsit această lume, în frumoasa și respectabila etate de 85 ani.

Jelim cu toții pe vrednicul Arhiepiscop, pentru că rodnică și neobosită sa activitate s'a revărsat nu numai asupra bisericii din Bucovina, ci și asupra întregii biserici române. Am învățat în școală dela dânsul a cunoaște și a ne închina adevăratului Dumnezeu, iar în viață am văzut, și am cunoscut într'ânsul pe păstorul, care își pune sufletul său pentru oile sale.

Timp de peste 20 de ani a ocupat cu demnitate catedra testamentului nou la facultatea teologică din Cernăuți. Explicările sfintei scripturi ținute cu mare aparat științific, erau clare și convingătoare, căutând să arate adevărata doctrină a bisericii noastre și caracterul pozitiv al ei. Ceva din firea meditativă de profesor i-a rămas viața lui întreagă.

În anul 1896 a fost numit vicar general al Arhiepiscopiei din Bucovina. În anul 1898 a fost hirotonit într-un arhieru, primind titlul de episcop al Rădăuților, iar în 1902, după răposarea Arhiepiscopului și Mitropolitului Arcadie, a fost numit Arhiepiscop și Mitropolit pentru vacantul scaun arhiepiscopal și mitropolitan al Bucovinei și Dalmației.

Fericitul defunct a ajuns la conducerea bisericii bucovinene în cele mai grele timpuri. Lupta dintre românii și rușii din Bucovina era dintre cele mai acute. Dar răposatul cu firea sa blândă, care înclina spre contemplativitate, deși aruncat de soarte în invălmășagul de lupte aprinse, a știut să-și păstreze totdeauna calmul, să ție

drept cumpăna și să conducă naia bisericii la liman prin cele mai grele furtuni.

Isbucnind în anul 1914 războiul mondial și ocupând armata rusească Cernăuți, Guvernatorul rus ceru dela dânsul să publice o circulară către cler, prin care să-l oblige să se roage pentru țară, pentru biruința oșterii rusești și pentru împreunarea Bucovinei cu Rusia. Circulara amintită s'a publicat fără voia dânsului. În situația disperată de atunci răposatul în Domnul trecu prin clipe din cele mai grele din viața sa.

După retragerea rușilor din Cernăuți, este silit să-și părăsească reședința, să petreacă mai mult timp la Vatra-Dornei și în Cluj, în condițiuni neprielnice — și în fine la Viena.

În anul 1918 deși temelile artificiale ale Austriei se clătinau, guvernul austriac nu avea altă grijă mai mare, decât să-l înlăture dela conducerea bisericii. Dar răposatul în Domnul nu s'a lăsat înfrânt, nu s'a retras de bună voie.

Cu toate acestea în toamna anului 1918 cu 2 luni înainte de prăbușirea imperiului, este demis de împăratul.

După toate aceste umiliri răposatul în Domnul avu norocul să vadă întoarcerea Bucovinei la patria-mamă și fericitul prilej să prezideze, ca Președinte de vârstă, cel dintâi Senat român menit să proclame unirea provinciilor liberate.

În 3 Ianuarie 1920, în sala tronului din palatul regal a fost investit și i s'a înmănat din partea M. Sale Regelui nostru **Ferdinand** cărja arhiepiscopescă de mitropolit al Bucovinei.

Sarcinile vremilor nouă erau grele. S'a ocupat de reorganizarea bisericii din Bucovina și a luat parte și la lucrările de unificare bisericească, aducând pretutindenea spiritul său împăciuitoare.

În toamna anului 1924, slăbit de o boală îndelungată, și-a dat demisia din înaltul post de mitropolit, făcând posibilă trecerea cărjei arhiericești în mâini mai vi-guroase.

Guvernul luând la cunoștință această dorință, îi exprimă venerabilului chiriach «via recunoștință pentru serviciile eminente aduse bisericii în decursul îndelungatei și rodnicei arhiepiscopii și pentru partea ce a luat la unele din cele mai mari și mai însemnate acte din viața națională a neamului».

Maiestatea Sa Regele însuși, cu prilejul inaugurării monumentului unirii în Cernăuți, i-a făcut vizita și-i dădu spre amintire o fotografie a Sa.

Restul zilelor sale ie-a petrecut răposatul în Domnul în reședința mitropolită, departe de sgomotul lumii și de povara grijilor de cărmuire, așteptând cu creștinească resignațiune, obștescul sfârșit.

Depunând o lacrimă pe mormântul fericitului Arhiepiscop, care bună luptă a luptat pentru apărarea limbii și legii strămoșești a poporului român din pământul ud de sângele voinicilor lui Ștefan cel mare — rugăm pe Cel Atotputernic, să i așeze sufletul în locașurile dreptilor.

În veci amintirea lui!

### Apărarea bisericii

— Declarațiile dlui ministru Octavian Goga —

Di ministru de interne, Octavian Goga, primind în 22 i. c. pe ziariști, li-a făcut următoarele declarații:

— *Rog întreaga presă, fără deosebire de credințe politice, să colaboreze și să susțină ideea națională și de stat, apărând biserica noastră strămoșească, împotriva căreia s'au încercat zilele trecute atacuri nevrednice, neîndădute.*

*Campaignul pătimăș, ca acelea începute de «Epoca» contra Patriarhatului, nu se scuză, nu se explică și nu se admit.*

*Guvernul nu poate îngădui să fie atacată biserica și zdruncinată credința noastră strămoșească în clipe destul de grele încă pentru țară, când nevoia de concordă e încă mare.*

*Nu pot lăsa să se facă plăcerea bolșevicilor și vrămașilor neamului și țării noastre, și oricine ar fi în locul meu, n'ar putea îngădui asemenea campanii nedemne.*

*Ea sânt pus aici să apăr persoana Patriarhatului, care este șeful suprem al bisericii naționale, să apăr credința noastră și ordinea în stat.*

*Dacă libertatea critică este îngăduită și asigurată prin constituție, apoi atacurile de felul celor din pomenitul ziar, prin care se încercă să se lovească în temelile așezământului de însemnătate covârșitoare, care e biserica noastră, nu pot fi tolerate nici o clipă.*

## FOIȘOARA

### Icoane din viața bisericii

— Anul 1804 —

(Urmare)

#### 2. Reflexiuni.

Am publicat tot ce am aflat în protocolul ședințelor consistoriale în legătură cu instituirea proților. Din ele se vede îngrijirea cea mare pusă în scopul de a se asigura curățenia alegerilor. La alegeri luau parte toți parohienii fie că locuiau în materă, fie că locuiau în filie. Candidații la preotie trebuiau să dovedească calificațiunea ce era posibilă unui român pe vremea aceea. Trebuia să producă un testimoniu despre absolvirea școlii populare, școala normalicească națională, și dascălii sub grea pedeapsă, sub pedeapsa pierderii oficiului erau obligați să examineze pre candidați cu toată îngrijirea. Trebuia să producă testimoniu dela Consistoriu despre absolvirea cursului teologic de pe aceea vreme, trebuia să producă testimoniu dela protopop despre hărănția

sa în viața practică, și despre purtarea sa morală, care testimoniu încă era pus sub garanția cea mai mare posibilă, sub amenințarea cu pierderea oficiului de protopop în cazul, când certificatul dat de protopopul nu ar corespunde adevărului. Paralel cu garanțiile ce se cereau în legătură cu persoana candidatului de preot mergeau condițiunile despre situația parohiei. Dela o parohie care cerea un preot de sine se cerea să documenteze că are cel puțin 125 de familii, se cerea să aibă biserică, casă parohială, și cimitirul să fie îngrădit, și ținut în bună rânduială, o dispoziție aceasta, care și în zilele de azi în multe locuri înzadar o reclamăm.

Curățenia, sfîntenția actului de alegere era pusă sub cele mai extreme cautele.

La locul prim era protopopul, cu un comitet din 12 bătrâni al satului, tot ce are un sat mai bun. Cu aceștia se înțelegea protopopul, cu aceștia făcea candidarea, designând trei persoane dintre diecii de pe acea vreme, cari aveau testimoniu despre absolvirea școlii românești de pe atunci, cari aveau cursul teologic de pe acea vreme, și cari s'au validat în viață ca bun cântăreț, ca oameni morali, cărora se

poate încredința viața sufletească a poporului românesc.

Alegerea trebuia treminată în aceeași zi, în care s'a început, ca să nu se dea ocaziune la abuzuri. Măsura aceasta ne face să reflectăm fără voia noastră la zilele de azi ca istoria urnelor.

Nu ajungea protopopul nostru, nu ajungea precauțiunea cu cei 12 bătrâni onorabili dintre, înțelepții satului, se lua 2 comisari din partea administrațiunei politice, se mai lua și Notariul satului, și în prezența acestora se redacta protocolul despre alegere, se iscălea, să prevedea cu sigilele acestora străini de neamul nostru, streini de legea noastră, și toate actele astfel redactate erau promovate Consistoriului pentru aprobarea alegerii, de unde erau trimise la guvern pentru control. Așa se întâmpla înainte de acestea cu un veac și jumătate.

(Va urma)

Orbi vindecați. La New-York au fost operate trei fete și un băiat, cari au fost orbi din naștere. Operațiile au reușit pe deplin, și toți patru acum văd lumina zilei. Fetele sânt în vârstă de 17—18 ani, iar băiatul e de 19 ani.



## Congresul Partidului național în Sibiu

Pentru ziua de **Duminecă, 2 Mai 1926**, este convocat marele congres al Partidului național român din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș, aderent al colaborării cu guvernul de coaliție însărcinat cu ocărmuirea țării.

Congresul se întrunește la Sibiu în filia de față a conducătorilor și fruntașilor prietini ai activității în noua orientare politică a partidului național român.

Amănunte în numărul proxim.

M. SA REGINA MARIA a primit Sfintele Taine din mâinile Părintelui patriarh al României. Faptul, petrecut în săptămâna Paștilor din acest an, abea mai târziu a ajuns în coloanele ziarelor.

Ori în ce mod ar fi comentat gestul regal, este sigur că marea noastră Suverană, când se închină alături de noi, aduce prin aceasta — cum arată unul dintre cei mai distinși scriitori ai noștri — un nou impuls de înaintare și de demnitate bisericii ortodoxe, care străbate azi o nouă fază de regăsire și de consolidare în vederea marilor scopuri spirituale și morale ce-i stau înainte.

**Note privitoare la legea cultelor.** Dl profesor universitar G. Bogdan-Duică tratând chestiunea minoritară și fixând câteva puncte de orientare în soluționarea ei, se pronunță astfel despre proiectul de lege a cultelor, care n'a fost votat de corpurile legislative: «Un ministru liberal, colegul meu de universitate dl Alexandru Lapedatu, depusese legea cultelor străine: Era o parte din legea generală a minorităților. Păcat că ea nu a fost discutată în prima formă (sublinierea e a noastră. N. R.). Cu acest prilej am fi asistat la o parte a soluției românești (poate comună tuturor partidelor); s'ar fi făcut un pas înainte spre legea generală. Eu cred că guvernul Averescu n'ar greși, dacă ar continua pe dl Al. Lapedatu în special, chiar completându-l».

De sigur legea cultelor va trebui să formeze un obiect de preocupare a noului guvern, reluând proiectul dlui Lapedatu în prima lui formă. E o necesitate a vieții noastre de stat.

I. P. S. Sa mitropolitul Vasile Suciu al Blajului a făcut câteva declarațiuni, prin ziarul «Ellenzék», privitoare la concordat și la legea cultelor. Cu privire la concordat I. P. S. Sa afirmă că pentru biserica unită «n'ar însemna nici un dezavantaj», dacă nu s'ar încheia; totuși în continuare susține, că trebuie înălțurate toate impedimentele din calea concordatului.

Cu privire la legea cultelor I. P. S. Sa e de părere că «noua lege a cultelor să lase intactă autonomia și drepturile câștigate până acum ale tuturor confesiunilor (sublinierile sunt ale noastre N. R.). Iar întru cât s'ar ivi pricină interconfesională, bisericile să le judece pe cale administrativă sau judecătorească, potrivit felului lor, după procedura autonomă a bisericilor și în baza drepturilor lor câștigate. Pe vremuri, tot astfel, în statul maghiar nu s'au înțeles înmăștiat în autonomia bisericilor (cum poate mitropolitul Blajului să facă astfel de afirmațiuni?). Lucrul acesta ar trebui să se mențină prin analogie și să fie un *nolli me tangere*».

În definitiv I. P. S. Sa e de părere că noua lege a cultelor să repete, în ediție românească, dispozițiile legilor ungurești cu privire la culte și să mențină drepturile câștigate sub unguri ale confesiunilor. Crede oare I. P. S. Sa că nu s'a schimbat nimic pe pământul Ardealului?

Desore dl V. Goldș, noul ministru al cultelor, I. P. S. Sa afirmă că «nu-l cunoaște!» Oare până acum unde a trăit I. P. S. Sa?

La sfârșitul comunicărilor înaltul prelat unit, vorbind de spiritul post-belic, afirmă că: «Din nefericire, nu mai sunt idealuri (I) și nu mai sunt oameni cu suflet ideal» și se plânge că credincioșii bisericii unite nu mai au dărnice. Credem că stăm în fața unei greșeli de stilizare a redactorului de la ziarul unguresc care a pus în gura unui reprezentant al evangheliei cuvântul nepotrivit că «nu mai sunt idealuri». I. P. S. Sa va fi vrot să zică că, ori cât de strălucitoare sunt idealurile, prea puțin oamenii, în epoca aceasta de după război, le văd limpede și se închină lor.

## Congresul Societății femeilor ort. române

Societatea femeilor ortodoxe și a îndreptat luarea aminte, cu toată dragostea, asupra provinciilor alipite vechiului regat. A înființat, în Ardeal și Bănat, filialele dela: Cluj, Sibiu, T. Murăș, Sebeș, Orșova, Mehadia, cu scop de apropierea sufletescă și dezvoltare culturală pe temelul credinței și înălțării bisericii naționale.

Președinta a societății este distinsa doamnă Alexandrina Gr. Cantacuzino, care a venit acum la Cluj, pentru a conduce lucrările congresului întrunit în zilele de 24—26 April a. c.

Atât în ziua întâi, cât și în a doua, ședințele congresului s'au început prin serviciu religios, ținut în biserica ortodoxă din Cluj.

Deschiderea congresului, în sala teatrului național, la ora 1 d. a., s'a făcut prin cuvântul rostit de P. S. Sa episcopul Nicolae al Clujului. Au vorbit apoi Pătr. Popescu-Mălești în numele patriarhiei, apoi reprezentanții din partea: garnizoanei locale, ministerului de culte, universității și primăriei din Cluj; din partea mitropoliei Ardealului a salutată adunarea Pătr. Dr. A. Crăciunescu. Seria vorbirilor a încheiat-o președinta Societății, dna Alexandrina Cantacuzino. Ședința s'a terminat la ora 2, și s'a reluat la ora 4 d. a., când au urmat la ordinea zilei rapoartele secțiilor din toată țara.

## Adunare poporală

Duminecă trecută s'a ținut în orașul nostru o impozantă adunare publică în sala cea mare dela «Urania» a partidului Național Român din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș, aderent ai colaborării și sprijinitorii ai guvernului de coaliție, prezentându-se delegați din peste 50 comune din județ.

Ca prezident al adunării a fost proclamat dl senator Petre Dregheciu, care în frumoase cuvinte a făcut o amănunțită descriere a situației noastre politice dela unire încoace.

Dl Dr. Nicolae Comșa într'un discurs mai lung subliniat des de aplauze din partea celor prezenți, a arătat motivele cari au îndemnat pe fruntașii partidului național V. Goldș, I. Lupaș și I. Lapedatu, să dea ascultare apelului făcut de dl General Averescu, după ce a primit mandatul M. Sale Regelui Ferdinand de a forma noul guvern și să colaboreze cu partidul poporului la conducerea țării, amintind că dl General Averescu a admis principiul colaborării la guvern a acestor două partide.

Dl Dr. Petra a rostit de asemenea un frumos discurs împotriva cu frumoase exemple, arătând cât bine va rezulta, îndeosebi pentru noi ardeleni, colaborarea fruntașilor noștri la conducerea țării.

La propunerea dlui Dr. G. Măcelar pentru organizarea grupării politice s'a ales un comitet constituit din 10 membri din Sibiu în centrul județului, și din câte 5 membri pe plasa, având acest comitet să se constituie și să designeze bărbați de încredere pentru fiecare comună.

Ca deputați al județului s'a decis cu mare însuflețire a se candida dlui ministru Oct. Goga, I. Lupaș și I. Lapedatu, rămânând, ca comitetul să integrească lista de candidare încă cu 2 persoane. Iar ca senatori: Petre Drăghici și Dr. Ilie Beu.

În fine adunarea a primit unanim următoarea moțiune propusă de dl prof. N. Colan:

## Moțiune

Noi alegătorii pentru corpurile legislative ale țării, din orașul și județul Sibiu, aderent ai «Partidului Național Român» din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș, precum și al colaborării și sprijinitorii ai guvernului de coaliție, — întrunit astăzi Duminecă la 25 Aprilie 1926 la orele 11 în sala «Urania» într'o adunare publică, ascultând expunerile lămuritoare ce ni s'au dat de cuvântători cu privire la situația politică precum ea să prezintă astăzi, — luăm cu bucurie act de acțiunea preconizată de domnul Vasile Goldș și de ceilalți fruntași politici din rândurile partidului, care au intrat în guvernul de coaliție cu gândul curat și cu conștiința liniștită de a sluji interesele țării și a locuitorilor ei, fără a face vre-o deosebire între dânsii, și a depune cu credință și abnegație toată munca lor pentru promovarea și asigurarea acestor interese de domeniul public.

Sântem mândri că în guvernul acesta de împreunălucrare au fost chemați, la cârmă lucrurilor obștești, distinși filii ai părților alipite, prin unire, la Vechiul Regat, — și li s'a încredințat conducerea unor ministere, a căror însemnătate este evidentă pentru bunul mers și pentru prosperitatea vieții noastre de stat.

Li asigurăm cu dragostea inimii noastre în modal cel mai sincer că li vom urma cu însușe fire și li vom sprijini cu toată puterea morală de care dispunem, însărcinând conducerea adunării de azi ca să le aducă la cunoștință caldăle noastre felicitări.

Sântem înțelegători ai stărilor de lucruri ce s'a desprins în urma frământărilor provocate de schimbarea de guvern, și nădăjduim că acțiunea începută de oameni politici pricepuți, — care vor fi susținuți și de încrederea țării, va fi prilejnic unei dezvoltări normale a treburilor noastre de interes obștești.

La fine dl președinte P. Dregheciu a mulțumit celor prezenți, închinând adunarea.

Nu putem termina acest scurt raport al nostru, fără a aminti, că pe când oamenii noștri dela sate s'au purtat cu toată cuviința, călăvărașii gâlgioși și neastâmpărași, au căutat în mai multe rânduri să contureze bunul mers al desbaterilor prin întreruperi. Dar — caravana a înaintat.

## Nouă orientare

### Intrunire publică la Cluj

Duminecă trecută, la ora 4 d. a., s'a ținut în Cluj întrunirea convocată de un grup de intelectuali în scop de a se porni acțiunea ardelenescă pentru colaborare efectivă la opera de consolidare a țării.

Au fost de față la întrunire dñii: Silviu Dragomir, O. Ghibu, V. Stanciu, A. Ciorte, rectorul Academiei comerciale, C. Lacea, Dr. L. Gherman, Dr. L. Ghilezan, Dr. Seb. Stanca, A. I. Crișan, A. Esca, Dr. O. Costea, S. Oprean, N. Bogdan, V. Vlaicu, Iuliu Enescu, Dr. D. Stanca, V. Moldovan, E. Colbazi și mulți alții.

Dl ministru, I. Lupaș, a făcut, la invitarea celor prezenți, o analiză obiectivă a activității partidului național în cadrele României întregite. S'au trimis numeroase adesuni din tot Ardealul. După cuvântările dlui A. Ciorte, O. Ghibu, D. Chirilă inspector școlar, V. Stanciu, S. Dragomir și a. a. s'a ales un comitet provizoriu de acțiune.

### La Deva

Cu o zi mai înainte, Sâmbătă, s'a ținut la Deva o adunare, deschisă de dl ministru P. Groza, care a făcut apoi călduros la solidaritatea Ardealului.

Profesorul universitar, dl S. Dragomir, luând cuvântul în mijlocul aplauzelor celor adunați, explică actul de înțeleaptă politică al actualului ministru de culte, dl V. Goldș, care a înțeles că Ardealul nu mai poate să rămână fără participare la conducerea țării.

Au mai cuvântat dñii: Dr. N. Brânzeu, în numele credincioșilor săi greco-catolici, făgăduind noului guvern tot sprijinul lor, apoi Dr. S. Bornemisa, — după care s'a constituit un comitet central județean electoral al județului Hunedoara, cu dl P. Groza președinte și dl S. Dragomir vicepreședinte.



## La Abrud

Miscare de renaștere a partidului național s'a hotărât la Abrud, unde în 19 l. c. s'a constituit partidul poporului în colaborare cu partidul de sub conducerea dlui V. Goldiș. Președintele organizației este dl Ioan Micu, director școlar.

## Tot în județul Alba

Din comentele Crișu, Bucerdea vișoasă, și din celelalte comune ale județului Alba s'au trimis declarații și telegrame de aderare la «pasul patriotic făcut de dl V. Goldiș împreună cu vrednici săi tovarăși de idei, dlul I. Lupuș și I. Lapedatu».

## In județul Sibiu

În comunele Bungard, Mohu, Ocna, Vestrin, Tâlmăci, Tâlmăcești și Boia s'au ținut adunări în care au luat cuvântul dlul Dr. I. Ben, Dr. N. Comșa și alți frunțiși ai poporului. După cuvintele lămuritoare asupra situației, ascultătorii au aprobat în unanimitate pasul făcut de dlul V. Goldiș, I. Lapedatu și I. Lupuș în numele partidului național încheind acord de guvernare cu partidul poporului de sub conducerea dlilor gen. Averescu și O. Goga. În Tâlmăci frunțișii noștri au fost salutați și de preotul evanghelic, care i-a asigurat de concursul locuitorilor sași ai comunei.

## Nou aderent

Di Dr. Ioan Vaida Voivod, dela Dej, fratele dlui Dr. Al. Vaida Voivod, a adresat cu data de 18 l. c. dlui ministru O. Goga o scrisoare prin care cere să fie înscris în partidul poporului.

## INFORMAȚIUNI

**Golurile din munți.** Ministerul agriculturii a luat hotărârea ca toate golurile din munți să treacă în proprietatea statului. Pădurile vor fi expropriate pe seama locuitorilor, iar golurile din munți rămân ale statului, ca să fie date în folosirea crescătorilor de oi. În acest înțeles s'a dat ordin consilierilor agricoli, cari se întrunesc acum la Sibiu pentru a alcătui planurile.

**O statistică.** Dl prof. universitar dela Cluj, O. Ghibu, făcând de curând o statistică a membrilor partidului național ieșiti de sub conducerea dlui I. Maniu, ajunge la următoarele cifre: Din cei 15 șefi de resort ai Consiliului Dirigent s'au retras 8, și au rămas 7; Din cei 13 secretari generali ai acestor resorturi s'au retras 7, și au rămas 6; Dintre foștii prefeți ai Consiliului Dirigent s'au retras 15, și au rămas 10. Și dl O. Ghibu se întreabă: *se mai poate oare vorbi azi în Ardeal despre Ardeal unit în jurul dlui Maniu?*

**«Confesionalism în politică».** Un organ cam d'a treia mână al partidului național, ziar ce apare sub direcția politică a dlui Dr. Aurel Vlad dela Orăștie, susține (în Nr. 22 din a. c.) sub titlul de mai sus, între alte inexactități și necuviințe, că «Metropolita dela Sibiu și vîlădici ortodocși, iar urmând (?) pilda lor și episcopii greco-catolici, au aflat de cuvință să se amestece în politica țării într-o măsură nepotrivită (?) cu interesele bisericii (1) și dăunătoare (?) intereselor țării (1).»

Așa se scrie în organul acela, care știe prea bine că ortodocșii au fost înălțurați, intenționat, dela conducerea partidului timp de zeci de ani. — Incolo, cine păgubește, și mai ales cine a păgubit, interesele țării, este o întrebare la care *aiut* sînt chemați a răspunde.

**Troceri.** Dela Cluj primim știrea, că în săptămăna trecută au trecut la ortodoxie peste 80 de familii, de confesiune greco-catolică, din jurul comunei Ciucea.

**Serbările pentru aniversarea fondării Romei** au avut caracter deosebit de solemn la Roma, unde miniștri și înaltele autorități au luat parte la inaugurarea lucrărilor pentru numeroase opere de utilitate publică și restaurarea mai multor cartiere din capitală. Dl Mussolini a trecut în revistă 60 mii elevi ai școalelor din Roma, acclamat frenetic pretutindeni.

**Noul mers al trenurilor,** valabil pentru sezonul de vară, intră în vigoare la 15 Mai.

**Fidanțare.** Dsoara Aurora Rusan din Vulcan și dl inginer Petrișor Ivăncanu din Ploiești, logodiți.

**Blajul — iluminat...** Găzetele noastre n'au înregistrat, pe cît știm, o manifestație înveselitoare a clarisimilor «domestici» și «endomestici» din colțul ălat al Tărnavelor, unde se acreditează s'voul că partidul național în frunte cu dl I. Maniu, și fără dl N. Iorga, va fi însărcinat să formeze guvernul, după retragerea dela putere a partidului liberal. Un căldor din partea locuitorilor ne povestește acum, că în preseara memorabilei zile, când dl I. Maniu avea să fie președinte al consiliului de miniștri, — la Blaj s'a înghiebat repede — în cinstea biruinței ce va să vie cu deplină «securitate» — nelipsitul conduct de torțe, cu ferestre iluminate și cu ospăș de mănăare și băutură și solemne oraș... A doua zi, pe la s'meazi, când s'a răspândit vestea că, vai, puterea a trecut în alte mîni, ospășul s'a schimbat într-o masă moritură, în care aspirații de mări și-au îngropat visurile frumoase și îndrăznețe.

## ȘTIRI LOCALE

**Aviz.** Se aduce la cunoștința publică: Pe baza dispozițiilor art. 7. din noua lege pentru unificarea administrativă, fiecare locuitor al țării, fără deosebire de sex și naționalitate, trebuie să aparțină unei comune și să participe la sarcinile ei. Cetățenii români se pot strămuta dintr-o comună în alta fără nici o învoire prealabilă, fiind dator însă să facă cunoscut autorităților comunale atât strămutarea, cât și așezarea lor. Prin această dispozițiune legală suprimându-se dreptul de primirea în legătură de apartenență comunală, autoritățile comunale vor examina cererile de așezare în comună fără a mai percepe vreo taxă.

Primarul orașului Sibiu.

**Licitațiunea la casa de amanet din Sibiu** se începe la 12 M. Tabloul obiectelor prețioase și al măștilor ce se vor licita, se află spre vedere generală la autoritatea industrială l inst. (Strada Metropolei Nr. 4) din 26 April până la 11 Mai a. c.

## Poșta redacției

Pr. A. G. în H. Primit. Se va întrebuința la timp poștivit.

Nr. 3827.

(40) 1—3

## Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiei a doua de clasa primă din Sighișoara, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul «Telegraful Român».

Venitele împreunate cu acest post sînt:

1. Salariul dela stat.
  2. 10 jugăre porțiune canonică.
  3. Casă parohială.
  4. Stolele uzitate și ferdelle în nașu.
- Concurenții îndreptățiți la acest post, sînt poștizi a și înainta cererile concursuale insuinate conform normelor în vigoare Consistoriului arhiepiscopiei de Alba Iulia și Sibiu, în termenul de sus, avînd a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a cînta și predica, și spre a face cunoștință cu credincioșii.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc ținută la 20 April 1926.

Consistorul arhiepiscopiei ort.-rom. de Alba-Iulia și Sibiu.

Nr. 3423.

(41) 1—2

## Concurs pt. livrare de lemne de foc

Consistorul arhiepiscopiei ortodox-român din Sibiu are lipsă de 270 (două sute șaptezeci) stînjini lemne de foc, esență dag, de prima calitate, neplutite, transportate la domiciliu până la 31 August a. c.

Oferenții să și înainteze ofertele lor Consistoriului arhiepiscopiei ortodox-român din Sibiu până la 20 Maiu a. c.

Consistorul arhiepiscopiei.

## Concurs

Pentru ocuparea postului de casier la tipografia și librăria arhiepiscopiei se publică concurs cu termen până la 15 Maiu 1926.

Reflecții să și adreseze cererile Comisiunii administrative a tipografiei arhiepiscopiei, indicînd condițiile de angajare și aceluia documentele de calificare.

Postul se poate ocupa în 1 Iunie 1926.

## Licitație publică

Comitetul parohiei ort. române din Alămor dă cu licitație repararea bisericii cu lucrările ce se vîd în preliminar, cu prețul de strigare de 10,149 lei, în 2 Mei a. c.

Doritorii de a efectua lucrările, au a se prezenta la licitația minuendă în susnumita zi pe 1 oră p. m. în casele parohiale, unde se va ține licitația.

Alămor, la 24 April 1926.

Simeon Alămorean.  
președinte al comitetului

(42) 1—1

Nr. 161—1926 prot.

(35) 2—3

## Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Ruscir, protopopiatul Sibiuului, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela cea dintîi apariție a concursului în «Tel. Român».

1. Venitele împreunate cu acest post sînt cele statorite în coala B pentru întregirea dela stat.
2. 10 jugăre sesiune parohială.
3. 42 ferdele à 20 litri grâu dela credincioși și tot atîtea zile de lucru.
4. Stola obișnuită.

Reflecții îndreptățiți la acest post sînt poștizi a și trimite petițiile provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului și să se prezinte și în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Sibiu, la 1 Aprilie 1926.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu comitetul parohial din Ruscir.

Emilian Cloran  
protopop.

Nr. 174/926

(36) 2—3

## Concurs repetiți

Pentru întregirea posturilor de parchi din parohiile de clasa a III a jos însemnate, protopresbiteratul Orăștiei, se publică concurs repetiți cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. Costești, cu venitele statorite în coala B, folosirea eccliei 1 jug. 1084 st. fână, dela 150 case câte 1 ferdeleă curcuz smicurat și 1 zi de lucru, cată parohială nu este.

2. Dăncul mic, cu venitele statorite în coala B, casă parohială și 13 jugăre pîmînt sîrător, câte 1 ferdeleă curcuz dela fiecare casă, 128 case.

3. Sibișul nou, cu venitele statorite în coala B, casă parohială nu are, ecclie 3 jugăre fână, și ce se va da încă prin reforma sgrară pădure. Dela venitele statorite, cele statorite prin uzul local.

Cei ce doresc a ocupa vre-unul din numele posturi au a și înainta cererile cu actele de calificățiune pentru parohia numită subsemnatului oficiu în termenul sus indicat și să se prezinte în persoană ca să facă cunoștință cu credincioșii.

Orăștie, la 12 Aprilie 1926.

Oficiul protopresbiteral în înțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Vasile Domșa  
protopop.

## Pictură Bisericească

Subsemnatul avînd autorizația Prea Vener. Consistor arhiepiscopiei din Sibiu, pentru pictură — aduc la cunoștința On. public, că în atelierul meu se execută în orice mărime, cu prețuri moderate: orice icoane sfinte, cruci, rapori, ico-nostase etc.

Pictura se face în oleu, pe pânză, lemn, zinc etc. Pentru lucrările mele posed numeroase certificate de mulțumire și recomandare.

Agârbiclu, jud. Tărnava-mare.

Nicolae Baciu,  
pictor bisericesc.

(33) 2—3

La Librăria Arhiepiscopiei din Sibiu se află de vânzare

## Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvîntarea I. P. S. Sale Dlui Ioan Meșiana, arhiepiscop și mitropolit.

Prețul legat 30 Lei plus porto postal 10 Lei.